

ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 154 A

Rok XIV

WARSZAWA

WTOREK

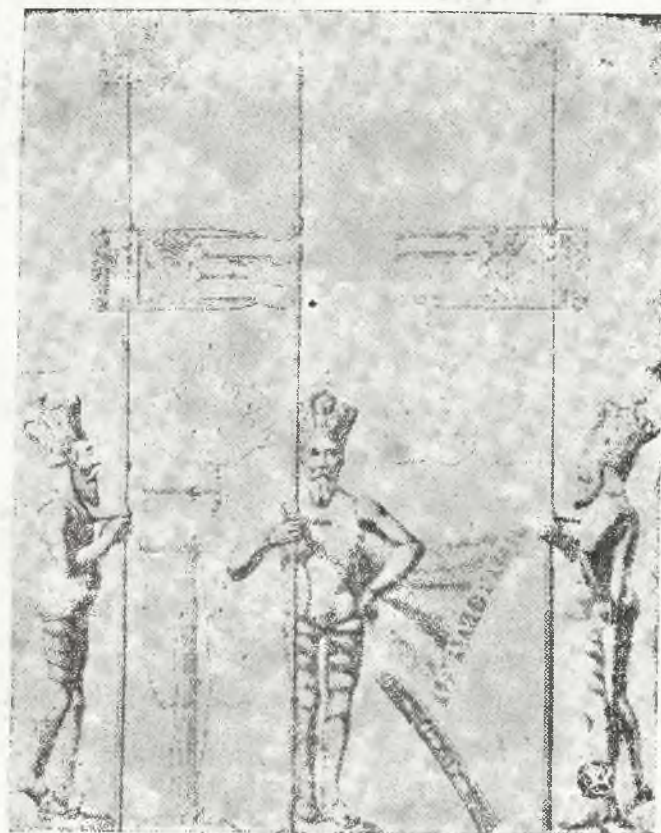
30 MAJA

1939 R.

Cena 10 Gr.

W

POLSKIE PAMIATKI, KTÓRE UNIKNĘŁY
REKI WANDALÓW

Statua króla Zygmunta Augusta na szczycie 82 metrowej wieży ratusza na Długim Rynku w Gdańsku.

Kłopoty aprowizacyjne Trzeciej Rzeszy

Smutny los psów, szczurów i wróbli

Obcy rezygnują z eksportu do Niemiec

Gospodarstwo społeczne Niemiec skoncentrowało swe wysiłki w kierunku podniesienia na jak najwyższy poziom potęgą zbrojnej państwa. Cele te są realizowane z uszczerbkiem wszystkich pozostałych zagadnień gospodarczych.

W tych warunkach przeciętny obywatel niemiecki musi się wyrekać zaspokojenia szeregu niezbędnych potrzeb. Tęgo rodzaju wyrzeczenia mogą być w pewnych warunkach znaczeniem wychowawczym, wtedy, gdy jednak wpływają ujemnie na rozwój organizmu ludzkiego, stają się nie wątpliwie szkodliwe. Niemcy współczesne w wielu wypadkach przekraczają dopuszczalną w tym zakresie granicę.

BRAK NAWET PIWA

Osoby, przybywające z Niemiec opowiadają cały szereg interesujących szczegółów, dotyczących sytuacji aprowizacyjnej Niemiec. Nie ma masła, według można dostać tylko w mikroskopijnych dawkach, podstawą wyżywienia są konserwy, nie wiadomo z czego wyprodukowane. Zaobserwować można trudności nawet w zakresie zaopatrywania się w najważniejszy dla Niemców artykuł, mianowicie w piwo.

Jeden z przyjezdnych Polaków, który odwiedził znajomego urzędnika państwowego, zajmującego 7-pokojowe mieszkanie przy jednej z głównych ulic Berlina był u niego na kolacji wieczorem. Na kolację była „herbata” nie przypominająca nawet swoim wyglądem prawdziwej herbaty, chleb wzorowany na czasach z okresu wielkiej wojny, oraz kilkanaście

ciutkich plasterków wędliny. Po skończonej kolacji, gospodarz zawiązał starannie dwa pozostałe plasterki wędliny w papier woskowy i osobiście schował do lodówki.

ZUŻYCIE WRÓBLI I SZCZURÓW

W sferach lekarskich wskazują na to, że ostatni rok wykazał znaczne zwiększenie się chorób zakaźnych. Jest to konsekwencja nie normalnego sposobu odżywiania się w Niemczech.

Brak żywności zmusił Niemców do używania w postaci stawy, a w najlepszym razie w postaci jakichś środków zastępczych zwierząt normalnie dla tych celów nie używanych. Mięso z psów jest powszechnie używane w Niemczech. Przejazdni zwracają uwagę na zmniejszoną ilość wróbli. Okazuje się, że stanowią one przysmak, który jest poszukiwany. Nie pozostawiono w spokoju nawet szczurów, z których wytapia się tłuszcz, na razie nie dla celów konsumpcyjnych.

JAK W KOŃCU WOJNY

W pewnych kołach opowiadają, że nawet ciała ludzkie z proktoriów są używane dla celów przemysłowych. Pogłoski te jednak wydają się być stanowczo przesadzone.

Jeden z Niemców, który przeżył wielką wojnę w r. 1914—18 wskazywał na to, że tak daleko idące wykorzystanie wszelkich zastępczych środków żywnościowych miało miejsce dopiero w

ostatnim okresie wielkiej wojny. Dziś ma ono miejsce zanim wojna się zaczęła. W ten sposób Niemcy zostały pozbawione dodatkowych zapasów żywnościowych.

SPRAWA IMPORTU

W dzisiejszych warunkach Niemcy chętnie uzupełniają własne zapasy zarówno w zakresie surowców i żywności z importem zagranicznym. Sprawa sfinansowania importu przestała ich martwić, gdyż starają się korzystać z importu na kredyt, a sprzedawcom, których należności zostają zamrożone, wypychają niepotrzebny im towar w rodzaju galanterii szklanej, paciorków czy harmonijek.

W tych warunkach szereg państw rezygnuje z eksportu do Niemiec. Tak np. Francja w znacznym stopniu wstrzymała swój eksport rud żelaznych.

W międzynarodowych kołach

handlowych wywołuje zdziwienie stanowisko niektórych polskich kół eksportowych, które w dalszym ciągu przywiązują duże znaczenie do polskiego eksportu do Niemiec.

Obchód Święta Ludowego

manifestacją gotowości do walki

Rezolucja uchwalona na zebraniach

Tegoroczne święto ludowe dało okazję polskim chłopom do zamianowania swojej gotowości do obrony granic Rzeczypospolitej. Uroczystości Święta Ludowego odbyły się w zamkniętych salach, bez pochodów i manifestacji ulicznych. Nastroj na akademiach i obchodach wykazał gotowość wsi

chwycenia za broń w razie, gdyby wymagać będzie tego chwila.

Na wszystkich akademiach w dniu Święta Ludowego uchwalono jednomyślnie rezolucję podkreślającą stanowisko chłopów:

„Chłopi, będący naturalnymi gospodarzami kraju, mimo wszelkich zastrzeżeń, jakie mają do obecnego systemu rządzenia, poczuwają się do solidarności za losy Państwa, które jest czymś ważniejszym i trwalszym od przejściowych rządów i systemów rządzenia. To też, wobec naprężonej sytuacji międzynarodowej, grożącej w każdej chwili wybuchem, wobec zachwanych żądań, wysuniętych przez Hitlera pod adresem Polski, chłopi oświadczają, iż tak, jak w roku 1920, gotowi są stanąć w pierwszym szeregu dla obrony granic i interesów Polski przed zakusami zewnętrznymi”.

W Wielkopolsce na wszystkich akademiach Święta Ludowego ponowili nastroj wybitnie przeciwniemiecki. W przemówieniach podkreślono konieczność odpowiedniego reagowania na nielegalne do Polski stosunkowanie się Niemców, mieszkających w granicach naszego Państwa. Odpowiedzią na bezcelne prowokacje, terror i prześladowanie Polaków w Niemczech i w Gdańsku winno być zastosowanie ostrych represji w stosunku do Niemców, obywateli polskich, na każdym kroku. Prowokujących i znieważających najświętsze nasze uczucia.

W pierwszy dzień Zielonych Świąt odbył się w Krakowie

zjazd inteligencji ludowej z terenu woj. krakowskiego. Zjazd rozpoczął uroczystym nabożeństwem w kościele Mariackim, odprawionym przez ks. sen. Machaya. Otwarcie Zjazdu nastąpiło w auli Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W uroczystościach ludowych w Tarnowie wziął udział prezes Stronnictwa Ludowego Wincenty Witos, wygłaszając okolicznościowe przemówienie. Witos na żądanie uczestników manifestacji chłopskich, wygłosił krótkie przemówienie, kończąc je okrzykiem: „Niech żyje Polska, niech żyje polski lud!”.

„Nie będziemy cierpieć dłużej przez śladami naszych braci w Niemczech”. „Za każdego wydalonego Polaka żądamy wysiedlenia trzech Niemców z Polski”. „Jeżeli Niemcy twierdzą, że im cokolwiek należy się od Polski, wiemy dokładnie, jakie my mamy pretensje do Niemiec i oświadczamy, że na niemiecką hakatę powrócimy Grunwald. Walkę nerwów wygramy, bo chłop polski ma mocne i niestarczające nerwy. O każdą skibę ziemi, o każdy przydrożny krzyż i kaplicę będziemy walczyć do upadłego. Gdy dojdzie do walki, oświadczamy, że nie ustąpimy, aż nasi bracia z za kordonu powrócą do Macierzy”.

Słowa powyższe wywoływały olbrzymi entuzjazm zebranych chłopów.

Uroczystości tegoroczne święta ludowego, były odpowiedzią na prowokacje niemieckie, stwierdzające gotowość chłopów polski do walki o prawa Polski.

WSPOMINIEZ GDAŃSKU, IZ JAN ZE ZBOROWA, HETMANEM TU BYŁ, GDZIE NIE JEDNA GŁOWA NIEMIECKA LEGŁA NA ZIEMI, NA WODZIE: NIE CHCIAŁ GDAŃSK K'ZG ODZIE.

Pieśń nowa o Gdańsku 1577

Masowe ucieczki Niemców do Polski

W okolicach Zgorzelca pod Łagiewnikami przedostało się z Niemiec do Polski przez zieloną granicę kilku Niemców, którzy wypróbowali na swej skórze jak wy-

gląda rzeczywistość niemiecka.

Zwerbowani nielegalnie przez agitatorów organizacji niemieckich, zdolali zbiec ze swych miejsc pracy. Są to: 19-letni Emil Draszcz z Górnych Świerklan, pow. rybnickiego, 28-letni Edward Kupiec z Chropaczowa, 17-letni Enrent Fuchs z Przelajki oraz 18-letni Alfred Müller i 19-letni Robert Piernosch obaj z Chorzowa, wszyscy narodowości niemieckiej.

Oddając się w ręce Straży Granicznej zwrócili uwagę, że nad granicą kręci się wielu Niemców, którzy pragną przedostać się do Polski. Wielu spośród nich zostało aresztowanych, nie zraża to jednak innych, którzy chcą wyrwać się z niemieckiego piekła.

Komisarz Ligi Narodów w Warszawie

Do Warszawy przybył Komisarz Ligi Narodów, Szwajcar, Burckhardt.

Bezpośrednio po przyjeździe Wysoki Komisarz podjął rozmowy w pierwszym rzędzie z przedstawicielami władz polskich.

O godz. 11 rano prof. Burckhardt odwiedził posła szwajcarskiego w Warszawie min. Martina, następnie konferował z przedstawicielami dyplomatycznymi Komitetu Trzech Ligi Narodów. Prof. Burckhardt był przyjęty przez ministra spraw zagranicznych, Józefa Becka.

Katastrofa samolotu

PARYŻ, 29. 5. W czasie popisów lotniczych w Saint Germain spadł z nieustalonych dotychczas przyczyn samolot pilotowany przez Amerykanina Randolpha. Pilot oraz 5-ciu z pośród widzów odnieśli ciężkie obrażenia.

Armia włoska pod rozkazami Niemców

Dyw zje niemieckie we Włoszech

Wspaniały rozwój lotnictwa Anglii

LONDYN, 29. 5. Prasa londyńska donosi, że w najbliższym czasie nastąpić ma całkowite uzależ-

55 milionów złotych na drogi, rolnictwo, elektryfikację

Ministerstwo Skarbu uruchomiło obecnie nowe kredyty na inwestycje ogólnogospodarcze, niezależnie od sum, przeznaczonych na inwestycje, związane z obroną narodową. Nowe kredyty wyniosą około 55 milj. zł. do lipca b. r. Sumy te przeznaczone są prze-

Marynarze zatopionej łodzi podwodnej „Squalo”, wydobyli za pomocą t. zw. dzwonu ratowniczego na powierzchnię.

nienie wojsk włoskich od dowództwa niemieckiego, zgodnie z trzecią sojuszu włosko - niemieckie-

go. W połowie czerwca sztab niemiecki rozpocznie przeszkolenie wojsk włoskich, zmieniając nawet częściowo dotychczasowy system wyszkoleniowy, według regulaminu niemieckiego. Do Niemiec będą wysyłani oficerowie włoscy, przede wszystkim wojsk zmotoryzowanych i broni chemicznej, którzy przejdą przeszkolenie w niemieckich szkołach wojskowych.

Słynna dziennikarka Genowefa Tabouis twierdzi, że 15 dywizji niemieckich ma być stale stacjonowanych we Włoszech w okolicach Triestu. Jest to wykonaniem umowy, którą zawarł gen. Brauchitsch ze strony niemieckiej i gen. Pariani ze strony włoskiej.

Równocześnie prasa angielska przynosi wiadomość o rozbudowie lotnictwa wielkiej Brytanii.

Angielski przemysł lotniczy przystosował się już obecnie do zwiększonych wymagań produkcyjnych. Rozbudowa przemysłu lotniczego odbywa się w szybkim tempie i w najbliższym czasie osiągnie swój punkt szczytowy i doprowadzi do budowy 45.000 samolotów rocznie.

Obecnie już przemysł wojenny angielski może produkować miesięcznie 1.000 samolotów. Jeśli weźmiemy pod uwagę, że samoloty angielskie są budowane z doskonałego materiału i oparte na najnowszych wzorach, siła lotnicza angielskiego może być uważana za największą w Europie.